

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ: НЕБОЈША АРСЕНИЈЕВИЋ, ректор Универзитета у Крагујевцу

Није све и свако на продају

Закон о високом образовању је омогућио аутономију универзитету, не само декларативно, већ и суштински, а поштују је и власт и најодговорнији политички актери. Тако треба и да остане, а никада није на одмет да се, због тужних изузетака, то и гласно каже

З а ректора је изабран маја ове године, а дужност је преузео почетком октобра. Претходно је обављао функцију директора Клиничког центра Крагујевац, а пре тога је руководио Институтом за јавно здравље у Крагујевцу и био декан овдашњег Факултета медицинске науке.

„Стално он”, говорили су противници његовог избора за ректора Универзитета у Крагујевцу, који су остали у мањини. Од 19 чланова Савета Универзитета, за њега је гласало 17. Беседом и аутентичним ставом на седници Савета утишао је и оне делове крагујевачке академске заједнице који су му спочитавали припадност „династији Арсенијевић”. Наиме, на месту ректора, проф. др Небојша Арсенијевић је заменио свог брата Слободана.

Када је одлазио са места ректора, проф. др Слободан Арсенијевић је у интервјуу за наш лист рекао да „Универзитет у Крагујевцу није озбиљан универзитет, јер су друштвено хуманистичке науке тек у повоју”. Шта о томе мисли, питали смо Небојшу Арсенијевића, са нагласком на проблем у вези са Филолошко уметничким факултетом (Филум), који и после 13 година од оснивања живи као подстанар, без своје зграде.

– Универзитет дели судбину друштва и нема ниједног у Србији ком ништа не недостаје за рад. Наш Филум је после 13 година постојања учврстио своје програме и постао установа која захваљујући квалитету наставника и свршених студената има велики углед и утицај у просвети и науци. Искрено, драже ми је да се суочавамо са недостатком простора, него са недостатком идеја. Али наравно да ћемо захтев да се овом факултету обезбеди адекватан простор, пре свега, јасно артикулисати, а онда се надамо да неће изостати реакција државе, али и града.

По избору за ректора, за недељник „Крагујевачке” сте изјавили да нећете дозволити да се политика меша у рад Универзитета.

Нисам рекао политика, већ партије. А под тим нисам мислио на званичне партијске структуре, већ на појединце из академске заједнице, који, желећи да се додворе својим партијама и шефовима, пристају на то да манипулишу и подводе своје колеге, намећу себе и сугеришу како располажу универзитетским функцијама као да су оне њихова приватна

својина, а све зарад побољшања сопственог имиџа и позиције. Овакве ствари се дешавају нарочито у време избора руководства.

Огромна је већина наставника и студената који, као и ја, презиру такве покушаје, јер су опасности јасне и дугорочне: партијски ректори и партијски декани би то своје поробљено мишљење наметали по дубини и најзад би се вратила времена политичке подобности, и при избору асистената и наставника, да не говоримо о моделу који се на тај начин предочава студентима, да је све и свако на продају. Није и не сме да буде.

Закон о високом образовању је омогућио аутономију универзитета, не само декларативно, већ и

одобравања докторских дисертација, усвајања студијских програма, пројеката. Рекло би се да је интегрисано све, осим финансија. Тешко је и замислити како би интеграција у овом делу изгледала, али можда ћемо имати прилику и то да видимо, с обзиром да се пише нови закон о високом образовању, да постоје притисци да се факултети сведу на департмане и да им се ограниче овлашћења, па и да се финансије централизују.

Сматрам да то није добра идеја и да би много бољи компромис био, уколико се за циљ има потпуна интеграција, оснивање универзитета по научним и уметничким пољима. То би омогућило редизајнирање постојећих, оснивањем техничких, медицинских, друштвено-хуманистичких универзитета. Такви универзитети постоје и на Истоку и на Западу, и спадају у боље, функционалне.

Каква је улога Универзитета у Крагујевцу у локалној заједници?

Кад је реч о доприносу универзитета заједници, најзначајнији је истрајан рад, пре свега на подизању квалитета стручњака који ту настају. На матичном факултету сам, док сам био декан, показао да са студентима може и мора да се ради више и боље. Инсистирају да се добра пракса шири, не би ли у наредним генерацијама било компетентнијих стручњака и бољих људи који ће учинити све да препороче ову нашу намучену земљу, који се, за почетак, неће стидети и одрицати своје земље, а ни она њих. На том нивоу је и допринос нашег Универзитета Србији, Шумадији, Крагујевцу и градовима у којима су седишта факултета.

Ово је 21. век, живимо у „глобалном селу”, међународна сарадња је неопходна.

Тренутно смо укључени у више од 70 међународних научних и просветних пројеката и сарађујемо са неким од најпре-

стижнијих универзитета, од оних у Португалији, до британских и руских. Да поменем само Универзитет „Пјер и Марија Кири” у Паризу и Московски национални универзитет за науку и технологију.

Ове године обележавамо четири деценије рада, а на једном релативно младом универзитету, каква је наш, постоји посебан ентузијазам који никада не остаје без резултата. Захваљујући професору Стојковићу, нашем чувеном генетичару, данас напредује пројекат изградње банке матичних ћелија, наши млади стручњаци, докторанди и постдокторанди, усавршавају се у Валенсији и Њукаслу по његовим препорукама, али када је пре неколико година одлучио да се врати у Србију, потенцијал сарадње препознао је Универзитет у Крагујевцу, не Београд, Нови Сад или Ниш.

Ја сам београдски ђак, и поштујем свачији рад, али време је такво да је притисак да се напредује снажан у толикој мери да на глобалном плану шансу имају само они појединци и установе који поседују капацитет да уче, и то брзо. То, некако, увек иде лакше кад си млад, неоптерећен сопственом величином, и у буквалном и у метафоричном смислу. То је задатак коме су дорасли само најбољи. Ми ћемо, као динамична установа, нашим будућим студентима, у наредним годинама, осим постојећих 12 факултета из свих пет научних и уметничких поља, заузврат понудити нове програме, пре свега из друштвено хуманистичких наука.

Бране Карпаловић

Фото Б. Карпаловић

суштински, а поштују је и власт и најодговорнији политички актери. Тако треба и да остане, а никада није на одмет да се, због тужних изузетака, то и гласно каже.

Данас су наши универзитети „функционално интегрисани”. Треба ли да буду функционалнији или интегрисанији?

Иако су факултети правна лица, универзитет има јединствену политику уписа, избора наставника,

ову нашу намучену земљу, који се, за почетак, неће стидети и одрицати своје земље, а ни она њих”.

„Захваљујући професору Стојковићу, нашем чувеном генетичару, данас напредује пројекат изградње банке матичних ћелија, наши млади стручњаци, докторанди и постдокторанди, усавршавају се у Валенсији и Њукаслу по његовим препорукама, али када је пре неколико година одлучио да се врати у Србију, потенцијал сарадње препознао је Универзитет у Крагујевцу, не Београд, Нови Сад или Ниш”

Члан само Српског лекарског друштва

Проф. др Небојша Арсенијевић је добитник Златне медаље Друштва физиолога Србије, награде за борбу против корупције града Крагујевца, Антикорупцијске агенције Србије и годишње Бурђевданске награде Крагујевца. Иако су га многи доводили у везу са разним политичким опцијама, ректор Арсенијевић каже да је члан само Српског лекарског друштва, у које се сам учланио, и православне црквене заједнице, за шта захвалност дугује родитељима. Ужа специјалност му је микробиологија и имуно-

логија. На крагујевачком Медицинском факултету држао је предавања и из основа онкологије, а на Медицинском факултету Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици сада предаје микробиологију.

„На матичном факултету сам, док сам био декан, показао да са студентима може и мора да се ради више и боље. Инсистирају да се добра пракса шири, не би ли у наредним генерацијама било компетентнијих стручњака и бољих људи који ће учинити све да препороче